

Muu vieras kieli, A-oppimäärä

Valtakunnalliset perusteet:

Vieraan kielen A-oppimäärä vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3 – 6 kaikilla oppilailla on äidinkielen lisäksi opetusta vähintään kahdessa muussa kielessä: yhteisessä A1-kielessä sekä B1- kielessä ja mahdollisesti myös A2-kielessä, joka on A-kielen valinnainen oppimäärä.

A2-kielen vuosiviikkotuntien jakamisessa eri vuosiluokille ei ole 6. vuosiluokan nivelvaihetta.

Vieraan kielen opetussuunnitelman perusteet on laadittu perusteiksi mille tahansa kielelle, jolle ei ole kielikohtaisia perusteita. Opetuksen järjestäjä huolehtii tällöin kielikohtaisen sovelluksen laatimisesta paikalliseen opetussuunnitelmaan näiden perusteiden pohjalta. Perusteissa kuvattu kehittyvän kielitaidon taso 6. vuosiluokan lopussa ja perusopetuksen päättövaiheessa soveltuu parhaiten indoeurooppalaisiin kieliin sekä eurooppalaisiin kieliin, joissa käytetään aakkosiin pohjautuvaa kirjoitusjärjestelmää. Muihin opetuksen järjestäjän kieliohjelmaan sisältyviin kieliin opetuksen järjestäjä laatii opetussuunnitelman noudattaen näitä perusteita soveltuvin osin. Kansainvälisesti hyväksytyjä kielikohtaisia viitekehyksiä noudatetaan soveltuvin osin ei-eurooppalaisten kielten opetuksessa ottaen huomioon esimerkiksi erilaisten kirjoitusmerkkien vaikutus kielen oppimisnopeuteen.

Vieraan kielen A-oppimäärän oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3-6

Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaille merkityksellistä. Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen erityyppisissä oppimisympäristöissä. Monikielisyys- ja kielikasvatuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan opettajien yhteistyötä. Leikin, laulun, pelillisyyden ja draaman avulla oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoaan ja käsitellä myös asenteita. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri viestintäkanavia ja -välineitä. Oppilaita ohjataan aktiiviseen toimijuuteen ja itsenäiseen vastuun ottoon omasta oppimisestaan Eurooppalaisen kielisalkun tai vastaavan työvälineen avulla. Oppilaat tutustuvat ympäröivän yhteisön monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen kotikansainvälisyyden avulla. Heille tarjotaan myös mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa. Kohdekieltä käytetään aina kun se on mahdollista.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki vieraan kielen A-oppimäärässä vuosiluokilla 3-6

Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Rungas viestinnällinen harjoittelu tukee oppilaiden kielitaidon kehittymistä. Oppilaita kannustetaan opiskelemaan myös muita koulun tarjoamia kieliä. Oppilaille, joilla on kieliin liittyviä oppimisvaikeuksia, tarjotaan tukea. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita myös muita nopeammin edistyville tai kieltä entuudestaan osaaville oppilaille.

Oppilaan oppimisen arviointi vieraan kielen A-oppimäärässä vuosiluokilla 3-6

Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi omista taidoistaan, kehittää niitä ja painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja tai osoittaa informaalin oppimisen kautta hankittua osaamista. Monipuolinen arviointi tarjoaa mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan myös oppilaille, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai joilla on muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat. Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.

Vieraan kielen sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määriteltäessä osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää vieraan kielen A-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä. Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että oppimista arvioidaan monin eri tavoin myös itse- ja vertaisarvioinnin keinoin ja että arviointi kohdistuu kaikkiin arvioitaviin tavoitteisiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki kielitaidon osa-alueet. Niiden arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehukseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen.

Vieraan kielen A-oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3-6

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

Tutustutaan kielten ja kulttuurien monimuotoisuuteen sekä opiskeltavan kielen levinneisyyteen ja tarvittaessa päävariantteihin. Hankitaan tietoa kielen ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteisölle. Pohditaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaa. Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutuksessa. Kuunnellaan eri kieliä, katsellaan erilaisia tapoja kirjoittaa, tehdään havaintoja sanojen lainautumisesta kielestä toiseen. Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän.

S2 Kielenopiskelutaidot

Opetellaan suunnittelemaan toimintaa yhdessä, antamaan ja ottamaan vastaan palautetta ja ottamaan vastuuta. Opetellaan tehokkaita kielenopiskelutapoja, kuten uusien sanojen ja rakenteiden aktiivista käyttöä omissa ilmaisuissa, muistiinpainamiskeinoja, tuntemattoman sanan merkityksen päättelystä asiayhteydestä. Totutellaan arvioimaan omaa kielitaitoa esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua käyttäen.

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä

Opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan kohdekieltä monenlaisista aiheista. Keskeisiä aiheita ovat minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto sekä elämä kohdekielisessä ympäristössä. Lisäksi valitaan aiheita yhdessä. Sisältöjen valinnassa lähtökohdaksi on oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri, kiinnostuksen kohteet sekä ajankohtaisuus, näkökulmana minä, me ja maailma. Valitaan erilaisia kielenkäyttötarkoituksia, kuten esimerkiksi tervehtiminen, avun pyytäminen tai mielipiteen ilmaiseminen. Sanastoa ja rakenteita opetellaan monenlaisten tekstien, kuten pienten tarinoiden, näytelmien, haastattelujen ja sanoitusten yhteydessä. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella vaativampia kielenkäyttötilanteita. Opetellaan löytämään kohdekielistä aineistoa esimerkiksi verkosta. Valittaessa tekstejä ja aiheita otetaan huomioon opiskeltavan kielen maantieteellinen levinneisyys sekä kielialueen elämänmuoto. Havainnoidaan ja harjoitellaan runsaasti ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja

intonaatiota. Harjoitellaan tunnistamaan opiskeltavan kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä sekä tuottamaan tarvittavia kirjoitusmerkkejä.

OPPIAINEEN TAVOITTEET

T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä opiskeltavan kielen asema siinä (S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen)

Vuosiluokka 4

Tutustutaan ja havainnoidaan lähiympäristön kieliä ja kulttuureita. Pohditaan, missä maissa opiskeltavaa kieltä (saksa, espanja) puhutaan äidinkielenä ja tutustutaan siihen maailmanlaajuisena viestinnän välineenä.

Vuosiluokka 5

Pohditaan, missä muualla oppilaat voivat käyttää kohdekieltä kuin koulussa. Tutustutaan kohdekielisten maiden kulttuureihin. Pohditaan, miten voi toimia, kun osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan hyödyntämään erilaisia viestintää tukevia keinoja kuten ilmeitä ja eleitä.

Vuosiluokka 6

Aloitetaan havainnoimaan, miten maantieteellinen sijainti vaikuttaa kohdekielen kirjoitettuun ja puhuttuun kieleen. Harjoitellaan käyttämään kohdekielelle ja -kulttuurille tyypillisiä kohteliaisuussääntöjä.

T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennako-oletuksia (S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen)

Vuosiluokka 4

Oppilas pohtii omaa kieli- ja kulttuuritaustansa ja peilaa sitä muihin kulttuureihin. Oppilas oppii arvostamaan erilaisia kieliä ja kulttuureita.

Vuosiluokka 5

Oppilas tutustuu edelleen monipuolisesti kohdekielisten maiden kulttuureihin. Hän oppii suhtautumaan erilaisiin kulttuureihin arvostavasti.

Vuosiluokka 6

Laajennetaan kulttuurintuntemusta. Oppilas suhtautuu erilaisiin kulttuureihin arvostavasti.

T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieliä yhdistäviä ja erottavia ilmiöitä sekä tukea oppilaan kielellisen uteliaisuuden ja päättelykyvyn kehittymistä (S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen)

Vuosiluokka 4

Tutustutaan opiskeltavan kielen (saksa, espanja) asemaan viestinnän välineenä. Vertaillaan omaa äidinkieltä ja uutta opiskeltavaa kieltä. Havainnoidaan, mitä eroja ja yhtäläisyyksiä kielissä on.

Vuosiluokka 5

Vertaillaan kielten välisiä eroja ja yhtäläisyyksiä. Pohditaan, miten yhden kielen osaaminen auttaa toisen kielen omaksumisessa.

Vuosiluokka 6

Vertaillaan kielten välisiä eroja ja yhtäläisyyksiä. Pyritään hyödyntämään päättelykykyä ja toisia kieliä uuden kielen omaksumisessa.

T4 ohjata oppilasta löytämään kohdekielistä aineistoa (S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen)

Vuosiluokka 4

Tutustutaan opiskeltavan kielen esiintyvyyteen eri yhteyksissä kuten omassa lähiympäristössä ja erilaisissa medioissa.

Vuosiluokka 5

Harjoitellaan etsimään omalle kielitaitotasolle sopivia sakan/espanjakielisiä aineistoja esimerkiksi erilaisista medioista.

Vuosiluokka 6

Oppilas etsii ja hyödyntää omaa oppimista tukevia saksan/espanjankielisiä aineistoja.

T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluilmapiiri, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen (S2: Kielenopiskelutaidot)

Vuosiluokka 4

Pääpaino kielenopiskelussa on puhutulla kielellä. Käytetään monipuolisia tapoja harjoitella vierasta kieltä. Harjoitellaan kielen opiskelua ryhmässä ja pareittain. Oppilasta oppii ilmaisemaan itseään rohkeasti. Hän pyrkii tarvittaessa päättämään asioita asiayhteydestä tai käyttämään tukikeinoja kuten ilmeitä ja eleitä.

Vuosiluokka 5

Harjoitellaan monipuolisesti kielenoppimistaitoja. Suunnitellaan toimintaa yhdessä ja huomioidaan oppilaiden mielenkiinnon kohteet mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi ryhmätöissä. Harjoitellaan antamaan ja ottamaan vastaan palautetta ja arvioimaan omaa työskentelyä sekä kannustamaan toisia.

Vuosiluokka 6

Käytetään monipuolisesti erilaisia kielenoppimistaitoja. Rohkaistaan oppilaita ottamaan enenevässä määrin vastuuta omasta opiskelustaan ja oppimisestaan. Pohditaan omaa roolia ja vastuuta positiivisen opiskeluilmapiirin luomiseksi. Annetaan ja otetaan vastaan palautetta omasta ja toisten työskentelystä.

T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielenopiskelustaan ja kannustaa harjaannuttamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilemaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat hänelle parhaiten (S2: Kielenopiskelutaidot)

Vuosiluokka 4

Harjoitellaan itsenäisiä kielenopiskelutaitoja. Oppilas kantaa vastuun pienten tehtävien loppuun saattamisesta itsenäisesti. Hyödynnetään esimerkiksi sähköisiä ympäristöjä oppimisen tukena.

Vuosiluokka 5

Ohjataan oppilasta miettimään, millaisin eri keinoin kieltä voi oppia ja pohtimaan, mitkä niistä tukevat omaa oppimista parhaiten. Hyödynnetään monipuolisesti myös tieto- ja viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.

Vuosiluokka 6

Ohjataan oppilasta kantamaan enenevässä määrin vastuuta omasta opiskelustaan ja oppimisestaan. Oppilas hyödyntää verkkotyökaluja esimerkiksi omien tuotosten tekemisessä.

T7 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista viestintää ja vuorovaikutusta (S3: Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä)

Vuosiluokka 4

Havainnoidaan arkielämän vuorovaikutustilanteita erilaisia kanavia käyttäen. Opetellaan kertomaan itsestä tuttuja lauserakenteita käyttäen.

Vuosiluokka 5

Oppilas harjoittelee arkielämän tutuimpia vuorovaikutustilanteita sekä suullisesti että kirjallisesti. Opiskelussa voidaan hyödyntää myös sähköisiä kanavia.

Vuosiluokka 6

Oppilas harjoittelee monipuolisia vuorovaikutustilanteita eri menetelmiä ja kanavia käyttäen.

T8 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä (S3: Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä)

Vuosiluokka 4

Tutustutaan helppoihin kompensatiostrategioihin ja harjoitellaan käyttämään niitä viestintätilanteissa, joissa sanat eivät riitä. Rohkaistaan hyödyntämään esimerkiksi ilmeitä, eleitä, kehon kieltä tai muista keinoja vuorovaikutuksen ylläpitämiseksi (esimerkiksi nyökkääminen).

Vuosiluokka 5

Rohkaistaan edelleen käyttämään ilmeitä, eleitä ja kehokieltä vuorovaikutuksen ylläpitämiseksi (esimerkiksi nyökkääminen). Opetellaan ilmaisuja, joita voi käyttää, kun viestin ymmärtämisessä on ongelmia (esimerkiksi selvennyksen tai toiston pyytäminen).

Vuosiluokka 6

Kiinnitetään huomiota kielellisiin ja muihin tekijöihin, jotka auttavat selviämään viestintätilanteessa esim. toistaminen ja sen pyytäminen sekä asioiden selittäminen toisin.

T9 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan (S3: Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä)

Vuosiluokka 4

Oppilas tutustuu saksan/espanjan kohteliaaseen kielenkäyttöön ja alkaa harjoitella sitä

Vuosiluokka 5

Oppilas harjoittelee saksan/espanjan kohteliaita ilmauksia ja kohteliasta kielenkäyttöä.

Vuosiluokka 6

Oppilas osaa käyttää keskeisimpiä kohteliaita ilmauksia ja kohteliaan kielenkäytön tapoja puheessaan.

T10 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä (S3: Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä)

Vuosiluokka 4

Oppilas tutustuu ikätasolleen sopiviin puhuttuihin ja kirjoitettuihin teksteihin. Pääpaino kielen opiskelun alussa on suullisella kielellä.

Vuosiluokka 5

Oppilas tulkitsee yksinkertaisia ikätasolleen sopivia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä ja harjoittelee tiedon etsimistä tekstistä. Oppilas harjoittelee ymmärtämisstrategioiden, esimerkiksi asiayhteyden, hyödyntämistä tekstin tulkitsemisessä.

Vuosiluokka 6

Oppilas tulkitsee ikätasolleen sopivia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä. Hän pystyy hyödyntämään asiayhteyttä tekstin tulkitsemisessä ja löytämään tiedon lyhyestä tekstistä.

T11 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomiota myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin (S3: Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä)

Vuosiluokka 4

Harjoitellaan espanjan/saksan kielen ääntämistä sekä ensisijaisesti suullista ja toissijaisesti kirjallista tuottamista. Tutustutaan joihinkin kielen perusrakenteisiin.

Harjoitellaan kertomaan esimerkiksi itsestä tunneilla opeteltuja yleisimpiä sanoja ja sanontoja hyödyntäen.

Vuosiluokka 5

Harjoitellaan puhumista ja kirjoittamista monipuolisemmin sekä tutustutaan joihinkin kielen keskeisiin rakenteisiin. Vahvistetaan ymmärrettävän ääntämisen hallintaa.

Vuosiluokka 6

Laajennetaan sanavaraston ja keskeisimpien rakenteiden hallintaa monipuolisilla harjoitteilla. Harjoitellaan ääntämistä, puhumista ja kirjoittamista jokapäiväisistä asioista. Oppilas ääntää tutuimmat ilmaisut ymmärrettävästi ja osaa ilmaista itseään perussanaston, keskeisten ilmausten ja muutamien perusrakenteiden avulla.